

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

อังคณา คำสุวรรณ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ อังคณา คำสุวรรณ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)
วันที่ 24 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเอาใจใส่ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก ประธานคณะกรรมการ ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยูร อิ่มสวัสดิ์ และ ดร. ชัยพจน์ รังงาม กรรมการ สอบงานนิพนธ์ ที่ดูแล ช่วยเหลือ ให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ ความรู้ จากการศึกษาค้นคว้า ในงานนิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่าน ดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และ ขอขอบพระคุณคณะครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 18 ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมาจากการงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่ คุณบิดามารดา บุพการีผู้ให้ชีวิตและอนาคต ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ชี้แนะแนวทาง และวางพื้นฐานให้แก่ ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้มีส่วนสนับสนุนช่วยให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยดี

อังคณา คำสุวรรณ

58920536: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน

อังคณา คำสุวรรณ: การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
(PARTICIPATION IN SCHOOL ADMINISTRATION OF TEACHER AND PERSONAL IN
BANBUNG UTTRASAHAKUMNUKHRO SCHOOL UNDER SECONDARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE 18) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุเมธ งามกนก, กศ.ด. 95 หน้า.
ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมใน
การบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์
การปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง
“อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2558
ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามเพศ จำนวน 113 คน เครื่องมือที่
ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 54 ข้อ
โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ที่ระหว่าง .22-.81 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 วิเคราะห์ข้อมูล
ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
deviation) การทดสอบค่าที (t -test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD
(Least significant different)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านบึง
“อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรม
นุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและ
รายด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรม นุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ โดยรวม รายด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรม นุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ การปฏิบัติงาน รายด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนโดยรวมและรายด้าน การบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

58920536: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; Ed.D. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEY WORD: PARTICIPATION IN SCHOOL ADMINISTRATION OF TEACHERS AND PERSONALS/ BANBUNG UTTRASAHAKUMNUKERO SCHOOL/ SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18

ANGKANA KASUWAN: PARTICIPATION IN SCHOOL ADMINISTRATION OF TEACHERS AND PERSONALS IN BANBUNG UTTRASAHAKUMNUKHRO SCHOOL UNDER SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 18. DISSERTATION
ADVISOR: SUMET NGAMKANOK, Ph. D. 95 P. 2560.

The objectives of this research were to study and compare the participation in school administration of teachers and personals in Banbung Uttrasahakumnukero school under Secondary Educational Service Area Office 18 as classified by gender, age, and working experience. The sample in this study was 113 teachers and personals working for the school. Stratified random sampling technique was used to identify the participants in this study. Data collection instrument in this study was a five-point-rating-scale questionnaire asking 54 questions about participation in school administration. The questionnaire has its item discriminating power between .22-.81. The reliability of this questionnaire was .97. The statistical methods used in this study were Average ($\bar{X}$), Standard Deviation (SD), t -test, One-way ANOVA and LSD (Least significant different).

The research reached the following conclusions:

1. The participation in school administration of teachers and personals in Banbung Uttrasahakumnukero School under Secondary Educational Service Area Office 18 was at a moderate level.
2. When examining the participation in school administration of teachers and personals in Banbung Uttrasahakumnukero School under Secondary Educational Service Area Office 18 as classified by gender of the participants, this study reported no statistical significantly difference in general and each dimension academic management, personnel management and general management. However, this study found that the area of budget management showed statistical significantly different at .05 level.

3. When examining the participation in school administration of teachers and personals in Banbung Utrasahakumnukero School under Secondary Educational Service Area Office 18 as classified by age of the participants, this study reported no statistical significantly difference in general and each dimension academic management, personnel management and general management. However, this study found that the area of budget management showed statistical significantly different at .05 level.

4. When examining the participation in school administration of teachers and personals in Banbung Utrasahakumnukero School under Secondary Educational Service Area Office 18 as classified by working experiences of the participants, this study reported no statistical significantly difference in general, academic management, and general management. However, this study found that the area of human resource management showed statistical significantly different at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามในการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัด	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	11
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	14
ขอบข่ายภารกิจการบริหารงานในโรงเรียน	24
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลผล	44
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
สรุปผล	65
อภิปรายผล	67
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก ก	81
ภาคผนวก ข	85
ภาคผนวก ค	93
ประวัติย่อของผู้วิจัย	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ 39
2	จำนวนและค่าร้อยละของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ..... 45
3	จำนวนและค่าร้อยละของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ 46
4	จำนวนและค่าร้อยละของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ การปฏิบัติงาน 46
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและ บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน 47
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและ บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมและรายข้อ 48
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและ บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ .. 49
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและ บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ 51
9	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและ บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้อ 52
10	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมของครูและ บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน 54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน 55
12	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมของครูและ บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน 55
13	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) 57
14	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ ด้านการบริหารงานงบประมาณ 58
15	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมของครูและ บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน 60
16	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) 61
17	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานงบประมาณ 62
18	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานบุคคล 63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวม	64
12	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่อง การมีส่วนร่วม ในการบริหาร โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	94

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามสถานการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทย การศึกษามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศในด้านต่าง ๆ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้ประชาชนในประเทศ โดยได้กำหนดให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อนำผลที่ได้จากการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในชาติไปเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ นั่นเอง ตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและส่งเสริมสนับสนุนการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข, หน้า 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2557 มาตรา 49 ได้บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นด้วย การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 80 (3) ได้บัญญัติให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย

มีระเบียบ วินัย คำสั่งถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ถือเป็นกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ทั้งในเรื่องสิทธิหน้าที่ทางการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะในหมวดที่ 2 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ที่กำหนดให้การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น และได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดระบบการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องกระจายอำนาจให้สถานศึกษาทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการกำหนดนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติของบุคลากรภายใต้การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ก, หน้า 5)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation management) นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2551, หน้า 64) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม “การดำเนินกิจกรรมร่วมกันโดยถือให้เกิด 1) ให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร 2) ความเข้มแข็ง ขยันในการทำงานเพื่อเผชิญปัญหาที่สำคัญขององค์กร 3) ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหา 4) การแบ่งอำนาจหน้าที่ให้ผู้ได้บังคับบัญชา 5) ลดเวลาในการนิเทศลง 6) ให้เข้าร่วมทำงานด้วยจิตใจ 7) ผู้บริหารเป็นผู้นำในการตัดสินใจ” จันทรานี สงวนนาม (2551, หน้า 167) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจและการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล ในรูปแบบ

ของการบริหารจัดการสมัยใหม่ นอกจากผู้บริหารที่จะมีบทบาทในการบริหารจัดการองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว บรรดาสมาชิกหรือผู้ได้บังคับบัญชาผู้ร่วมงานก็เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรมีการพัฒนาก้าวไปสู่ความสำเร็จ

โรงเรียน คือองค์กรทางการศึกษาที่เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติงาน ผลของการดำเนินงานจัดการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการดำเนินงานและการจัดการของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดหลักการและกระบวนการในการนำปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ มาพัฒนาโรงเรียน “คน” เป็นทรัพยากรสำคัญที่สุดในการบริหารงาน เพราะคนเป็นผู้ใช้ปัจจัยบริหารงาน ดังนั้นในการดำเนินงานการบริหาร การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจของบุคลากรจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน มีการกระจายอำนาจการบริหาร การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ในการบริหารงานขององค์กรหรือหน่วยงานผู้บริหารมีโอกาสเลือกปฏิบัติได้หลายแบบซึ่งทุกขั้นตอนต้องอาศัยการตัดสินใจช่วยทั้งนั้น เนื่องจากการบริหารเป็นงานที่ยุ่ยาก ซับซ้อนเกี่ยวข้องกับงานหลายฝ่าย จึงจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องแบ่งงานให้ชัดเจนว่าใครอยู่ฝ่ายใด เกี่ยวข้องกับเรื่องใด เรื่องใดเร่งรีบควรทำก่อนหลัง โดยมีผู้บริหารคนเดียวเท่านั้นที่จะเป็นผู้ตัดสินใจในทุกเรื่องขององค์กรหรือหน่วยงาน การตัดสินใจหรือสั่งการจึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นอำนาจการตัดสินใจสั่งการ จึงมิใช่เป็นอำนาจสิทธิ์ขาดของผู้บริหารเท่านั้น เพราะการตัดสินใจสั่งการใด ๆ จะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้ได้บังคับบัญชาด้วย จึงเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือมีส่วนร่วมได้เสีย (Stakeholder) เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด (เพียงใจ เรื่องฤทธิ์, 2550, หน้า 2)

โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 18 ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2491 เป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 3,231 คน จำนวนครูและบุคลากรทั้งหมด 148 คน วิสัยทัศน์ คือ สถานที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศด้านคุณธรรม จริยธรรม และวิชาการมุ่งมั่นให้เกิดความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ เพื่อรองรับการประกอบอาชีพในอนาคต จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีชุมชนให้การสนับสนุน พันธกิจของโรงเรียน คือ 1) ส่งเสริมการจัดการกิจกรรมเพื่อสร้างลักษณะนิสัยที่มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ 2) ส่งเสริมการจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ 3) ส่งเสริมการจัดการกิจกรรมที่ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระวิชา 4) ส่งเสริมการจัดการกิจกรรมที่ยึดหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) สร้างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์เพื่อรับการประกอบอาชีพในอนาคต 6) สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อและสนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 7) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยประสานความร่วมมือกับชุมชน เป้าประสงค์ คือ 1) นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามเป็นคนดีของสังคม และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 2) นักเรียนเป็นผู้มีสุขภาพการและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรียภาพ 3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความรู้ความสามารถตามศักยภาพของตนเอง 4) นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในด้านภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ เพื่อรองรับการประกอบอาชีพในอนาคต 5) ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 6) ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน 7) ครูและบุคลากรในโรงเรียน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะวิชาชีพ 8) โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของครูและนักเรียน 9) โรงเรียนมีการประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 10) โรงเรียนมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน และชุมชน ปรัชญา คือ การศึกษามุ่งพัฒนาชีวิตและสังคม โรงเรียนได้จัดการศึกษาไปสู่เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม (โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”, 2558)

สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ครูและบุคลากรในโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ได้ใจความว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน ของครูและบุคลากรในโรงเรียนถือเป็นส่วนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการมีส่วนร่วมของทุก ๆ ส่วน จะทำให้องค์กรหรือ โรงเรียนประสบผลสำเร็จในทุก ๆ ด้าน ซึ่งในตอนนี้อาจได้ว่าการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” ยังมีอยู่น้อยอาจเนื่องมาจากหลาย ๆ สาเหตุ เช่น การติดต่อสื่อสารขาดประสิทธิภาพ การแบ่งช่วงชั้นตามอายุ การขาดความเคารพ ความรัก ความสามัคคีกันในสายงาน เป็นต้น (ทรงพล ศรีคุ้ม, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2559) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพราะการมีส่วนร่วม หรือการร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่นั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จของโรงเรียน แต่ในตอนี้ ครูและบุคลากรในโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” ยังให้ความร่วมมือในการบริหารงานโรงเรียนน้อยมาก ทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษามีน้อย และในทางที่คืบหน้าทุก ๆ ฝ่ายควรมีการจัดและส่งเสริมให้ครูและบุคลากร

มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น (ฉัตรกร ไชยมงคล, สัมภาษณ์, 1 กุมภาพันธ์ 2559)

การบริหารงานโรงเรียนไม่ใช่เป็นหน้าที่ของผู้บริหารแต่ต้องมาจากการที่ทุก ๆ คน ทุก ๆ ส่วน ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยกัน จึงจะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งบางครั้งในโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” ไม่ได้เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือกระทำการใด ๆ จึงทำให้ครูและบุคลากรเกิดการทำงานที่ไม่ประสานกัน ไม่สะดวก ไม่ราบรื่น ไม่พึงพอใจ ผู้บริหารต้องไม่ลืมว่าการตัดสินใจสั่งการใด ๆ ผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด เพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลมากที่สุด (ดวงกมล เครือทรัพย์, สัมภาษณ์, 1 กุมภาพันธ์ 2559)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว โรงเรียนถือเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการจัดการศึกษา ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือไม่นั้น จะต้องได้รับความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมจากผู้ปฏิบัติทุกฝ่าย โดยมีผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นหลักในการปฏิบัติจากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ใน 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ การมีส่วนร่วมด้านบุคลากร และการมีส่วนร่วมด้านการบริหารทั่วไป โดยใช้ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับใด

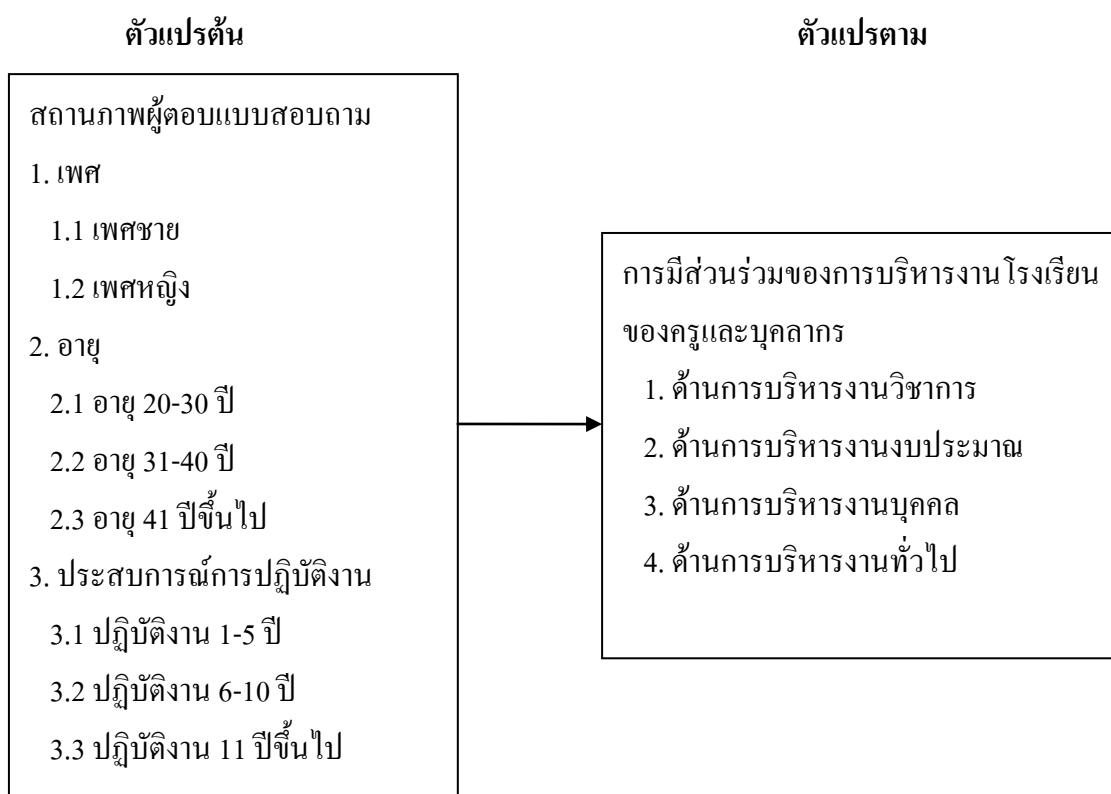
2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านบึง
“อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ
อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและ
บุคลากรโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 9-112)
ซึ่งมีขอบข่าย ครอบคลุมใน 4 ด้าน คือ การบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานด้านงบประมาณ
การบริหารงานด้านบุคคล และการบริหารงานด้านทั่วไป โดยศึกษาแยกตามเพศ อายุ
และประสบการณ์การปฏิบัติงาน สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สามารถใช้เป็นข้อมูลในการประชุม อบรม สัมมนา ให้ครูและบุคลากร มีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมการบริหารงานโรงเรียน
2. นำข้อเสนอแนะที่ได้รับไปเสนอต่อโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ให้ปรับปรุงการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการบริหารงานโรงเรียน ให้มีความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหา โดยศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 9-112) ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุมใน 4 ด้าน ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 154 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2557, หน้า 83) ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามเพศ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ดังต่อไปนี้

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 เพศชาย

3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 อายุ

3.1.2.1 อายุ 20-30 ปี

3.1.2.2 อายุ 31-40 ปี

3.1.2.3 อายุ 41 ปีขึ้นไป

3.1.3 ประสบการณ์การปฏิบัติงาน

3.1.3.1 ปฏิบัติงาน 1-5 ปี

3.1.3.2 ปฏิบัติงาน 6-10 ปี

3.1.3.3 ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร

3.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

3.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

3.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน หมายถึง การที่ครูและบุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

1.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่ครูและบุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบคุณภาพในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ

1.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การที่ครูและบุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและรายการการใช้เงิน

ผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและกองทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงินและการบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

1.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคล หมายถึง การที่ครูและบุคลากร เข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน การวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่งการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัย และการรักษาวินัย งานออกจากราชการ

1.4 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การที่ครูและบุคลากร เข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลข่าวสารสนเทศ การประสานและการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การรับนักเรียนส่งเสริมประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย งานส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษาและงานสัมพันธ์กับชุมชน

2. ครูและบุคลากร หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งปฏิบัติการสอนในโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2558 โดยไม่รวมถึงคณะผู้บริหาร โรงเรียน

3. เพศ หมายถึง เพศของครูและบุคลากรในโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

4. อายุ หมายถึง ช่วงอายุของข้าราชการครูในโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แบ่งเป็น 3 ช่วงอายุ ดังนี้

4.1 อายุ 20-30 ปี

4.2 อายุ 31-40 ปี

4.3 อายุ 41 ปีขึ้นไป

5. ประสบการณ์การปฏิบัติงานของข้าราชการครู หมายถึง ระยะเวลาปฏิบัติงานของข้าราชการครูตั้งแต่บรรจุเข้ารับราชการจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

5.1 ประสบการณ์การปฏิบัติงาน 1-5 ปี

5.2 ประสบการณ์การปฏิบัติงาน 6-10 ปี

5.3 ประสบการณ์การปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษา การปกครองที่จัดแบ่ง โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดระบบและ การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาในประเทศไทยให้ครอบคลุม โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 กำกับและดูแล บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ครอบคลุมจังหวัดชลบุรีและระยอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม
3. ขอบข่ายภารกิจบริหารงานในโรงเรียน
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ประวัติโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้จัดตั้งโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” ขึ้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2491 เป็นโรงเรียนสหศึกษาโดยเปิดเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อาศัยที่เรียนโรงเรียนประชาบาล (อานาจอนุปลัดมภ์) ศึกษาธิการอำเภอ รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่ ภายหลังโรงเรียนมีค่าใช้จ่ายมากขึ้น จึงเรียกเก็บค่าเล่าเรียน โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” เป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 3,231 คน จำนวนครูและบุคลากรทั้งหมด 148 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี (โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”, 2558)

พ.ศ. 2492 ทางกรมได้แต่งตั้งนายสันต์ สวาทพรรณ วุฒิ พ.ม. มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่

พ.ศ. 2493 ได้รับเงินงบประมาณสร้างอาคารเรียน กระทรวงศึกษาธิการตั้งชื่อให้ว่า

โรงเรียนบ้านบึง แผนกโรงเรียนส่วนภูมิภาคกองโรงเรียนรัฐบาล กรมสามัญ

พ.ศ. 2494 เกิดพายุใหญ่พัดอาคารเรียนล้มลงทั้งหลัง จึงย้ายไปเรียนที่ศาลาวัดบึงบวรสถิต

พ.ศ. 2498 โรงเรียนได้ขยายชั้นเรียนจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนได้รับความเชื่อถือจากข้าราชการ พ่อค้าและประชาชน ชั้นเรียนจึงขยายขึ้นตามลำดับ และมีผู้อุปการคุณ โรงเรียนหลายท่าน เช่น นายสง่า ปิ่นทองคำ นายชูยเน้ง แซ่ฉั่ว นายธำรง เนื่องจำนงค์และนายประโยชน์ เนื่องจำนงค์ บริจาคเงินและได้ช่วยหาอุปกรณ์ให้อย่างมากมาย วันที่ 4 มกราคม 2498 ฯพณฯ จอมพลผิน ชุณหะวัณ รองนายกรัฐมนตรี สมัยนั้น ได้กรุณาตรวจเยี่ยมโรงเรียนและได้ติดต่อของเงินจากบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลไทย ชลบุรี และเงิน กศ.ศ. จัดสร้างตึกเรียนสองชั้นบนที่ดินของนายโต๊ะเท้า แซ่ตระกูล ซึ่งได้มอบที่ดินจำนวน 15 ไร่เศษ ในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2499 ในปีนี้เองโรงเรียนได้เจริญรุดหน้ามาตามลำดับ ด้วยความอนุเคราะห์ของ ฯพณฯ จอมพลผิน ชุณหะวัณ ที่ได้ให้ชื่อโรงเรียนนี้ว่า โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” และจากนั้นจนถึงปัจจุบันโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” ได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นทั้งสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ มีการปรับเปลี่ยนภูมิทัศน์ภายใน และบริเวณรอบ ๆ

วิสัยทัศน์

สถานศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศด้านคุณธรรม จริยธรรม และวิชาการมุ่งมั่นให้เกิดความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ เพื่อรองรับการประกอบอาชีพในอนาคต จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีชุมชนในการสนับสนุน

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างลักษณะนิสัยที่มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
2. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ
3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สามารถรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระวิชา
4. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
5. สร้างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ เพื่อรองรับการประกอบอาชีพในอนาคต
6. สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อและสนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
7. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยประสานความร่วมมือกับชุมชน

เป้าประสงค์

1. นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม เป็นคนดีของสังคม และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

2. นักเรียนเป็นผู้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ

3. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความรู้ความสามารถตามศักยภาพของตนเอง

4. นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในด้านภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ เพื่อรองรับการประกอบอาชีพในอนาคต

5. ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6. ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

7. ครูและบุคลากรในโรงเรียน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะวิชาชีพ

8. โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียน

9. โรงเรียนมีการประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

10. โรงเรียนมีมาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน และชุมชน

คำขวัญของโรงเรียน

ความรู้เลิศล้ำ คุณธรรมนำหน้า พละนามัยสมบุรณ์ เกื้อกูลสังคม

ปรัชญาของโรงเรียน

“การศึกษามุ่งพัฒนาเพื่อชีวิตและสังคม”

สีประจำโรงเรียน

เขียว หมายถึง เลือดเนื้อเชื้อไข ความรักมั่นคงพี่น้อง ความสดชื่นจากพืชพันธุ์

ขาว หมายถึง จิตใจบริสุทธิ์ ยึดมั่นในศาสนา

เครื่องหมายประจำโรงเรียน

ประกอบไปด้วย ต้นอ้อย ฟันเฟือง

ต้นอ้อย มีความหมาย เกษตรกรรมอาชีพหลัก ความอ่อนหวาน มีไมตรี ระเบียบ ประเพณี

วินัย

ฟันเฟือง มีความหมาย การศึกษา ก่อกำเนิด และก้าวหน้าไม่หยุดยั้ง

คติพจน์ของโรงเรียน

ขณฺติ ชีรํสุส ลงกาโร หมายถึง “ความอดทนเป็นเครื่องประดับของผู้รู้”

ต้นไม้ประจำโรงเรียน

เฟื่องฟ้า เป็นไม้เลื้อยชนิดหนึ่ง เจริญงอกงามง่ายในทุกถิ่นที่ เหมือนศิษย์บ้านบึงทุกคน แม้จะอยู่ ณ ที่ใด ไกลโพ้นหรือใกล้ ย่อมสร้างความเจริญ ณ ที่นั้น

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความหมาย ดังนี้ (กรมโยธาธิการ และผังเมือง, 2549)

การบริหาร คือ กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุม การปฏิบัติการในองค์การ และการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย หรืออีกความหมายหนึ่ง คือ กระบวนการทำงานเพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่ประสบผลสำเร็จ ด้วยการใช้บุคคล และทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุซึ่งเป้าหมายขององค์การ

การมีส่วนร่วม คือ ทรัพยากรในการบริหารที่เป็นส่วนหนึ่งของบุคคลในแต่ละระดับ การปฏิบัติ มีส่วนในกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสื่อสาร และการควบคุมการปฏิบัติ ในแต่ละส่วนอย่างเต็มความสามารถ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กรได้ร่วมกัน เพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมนั้น ๆ จะอยู่ในขั้นตอนใด ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ข้อจำกัด ขององค์กร

กำพล แสนบุญเรือง (2542, หน้า 57) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ไว้ว่า การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความตั้งใจ โดยการกระทำการงานดังกล่าวในห้วงเวลา และลำดับการที่ทรงประสิทธิภาพ คือ ถูกจังหวะ และเหมาะสมกับทั้งกระทำการงานดังกล่าว ด้วยความรู้สึกผูกพันให้ประจักษ์ว่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้าง และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมทำผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์ และอุทิศตนมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนา

วันดี สังโสม (2556) ให้ความหมายของ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใน การบริหารงานโรงเรียนไว้ว่า การที่ครูให้ข้อมูลสารสนเทศ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและนำเสนอ ทางเลือกในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ต่อผู้บริหารในการเลือกที่เห็นว่าดีที่สุดเพื่อนำไปปฏิบัติ

ยูทวารรณ โสภา (2556, หน้า 7) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของครู ไว้ว่า ความปรารถนา ความมุ่งหวัง รวมทั้งการที่ครูให้ข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เสนอทางเลือกในการปฏิบัติ ร่วมกระบวนการตัดสินใจทุกขั้นตอนในการบริหารเพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในทางปฏิบัติที่เห็นว่าเป็นดีที่สุด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่เปิดโอกาส ให้ครูและบุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งในด้านการร่วมตัดสินใจ การวางแผน การเสนอความคิดเห็น การให้ข้อมูลข่าวสาร ข้อเสนอแนะ และการนำเสนอทางเลือก เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในทางปฏิบัติที่ดีที่สุด

ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารและการจัดการ องค์กร ดังนี้ (กรมโยธาธิการ และผังเมือง, 2549)

1. ก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติงาน
  2. กระบวนการตัดสินใจสามารถรองรับพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรได้อย่าง กว้างขวาง และเกิดการยอมรับได้
  3. เป็นหลักการของการบริหารที่เป็นผลต่อการดำเนินการเชิงวิเคราะห์ด้วยเหตุผล วิวัฒนาการเพื่อความคิด (การเปิดกว้าง) การระดมความคิด (ระดมสมอง) ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจได้
  4. ลดช่องว่างของระบบการสื่อสารในองค์กรและขจัดปัญหาความขัดแย้งได้
- แนวคิดของการบริหารสมัยใหม่ จะเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วม เช่น ด้านการบริหาร จะเน้น ความซื่อสัตย์ ในการประกอบการทุกรูปแบบเน้นที่ผู้รับบริการต้องการ ไม่ฉกฉวยโอกาส บริการที่ รวดเร็วครบวงจร และด้านบุคลากร จะส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสศึกษาต่อเพิ่มเติม ตามความเหมาะสม สร้างและผลักดันให้บุคลากรได้มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ ที่มีความถนัด (ภารดี อนันต์นารี, 2553, หน้า 30-31)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation management) คริส อากีร์ริส (Chris argyris) เป็นนักทฤษฎีองค์กร กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานใน องค์กร ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ ด้วยความเต็มใจ ประกอบด้วยสาระสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สมาชิกขององค์กรย่อมมีความผูกพันกับ องค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่ และมีความปรารถนาดีที่จะได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กร แม้เพียงได้รับฟังความคิดเห็น ก็ทำให้รู้สึกว่ามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กร

2. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้ว ยังช่วยให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ระหว่างกลุ่มสมาชิก และร่วมมือกันนั้น จะแพร่ขยายไปทั่วองค์กรทำให้สมาชิกทั้งองค์กรมีเป้าหมายเดียวกัน การมีส่วนร่วมเป็นการยินยอมและพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะมีผลทั้งทางใจ การยอมรับสนับสนุนและผลต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

3. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกัน จะช่วยให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการทำงานของตนเอง

ตามกรอบแนวคิดของการบริหารจัดการสมัยใหม่นอกจากผู้บริหารที่มีบทบาทในการบริหารจัดการองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว บรรดาสมาชิกหรือผู้ได้บังคับบัญชาผู้ร่วมงานก็เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรมีการพัฒนาก้าวไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นแนวความคิดทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) (อำนาจ ทองโปรง, 2553, หน้า 90-93)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู

เบิร์กลีย์ (Berkley, 1975, p. 200) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง การที่ผู้นำ อนุญาตให้ผู้ตามเป็นจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เป็นต้นว่าการยอมรับให้ผู้ตามหรือผู้ได้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดสภาพ การทำงาน การกำหนดนโยบาย และแม้กระทั่งการเลือกตั้งผู้นำ หรือผู้บังคับบัญชาคด้วย

อารอนไชน์ (Aronstein, 1984, pp. 219-224) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้นผู้เข้าไปมีส่วนร่วมจะต้องมีอำนาจ และควบคุมอย่างแท้จริงในอันที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้บังเกิดผลขึ้นมา มิใช่เพียงแต่เข้าไปมีส่วนร่วมเฉย ๆ โดยมีได้มีอะไรเป็นคำตอบแทน ความเหน้อยากเช่นนั้นหรือกล่าวอย่างสั้น ๆ ได้ว่าการมีส่วนร่วมก็คือการมีอำนาจ และการควบคุมกิจกรรมนั่นเอง

สาเหตุของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1. การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมหรือบริบททางสังคมภายนอกและบริบทภายในองค์กรซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ เทคโนโลยีอย่างรวดเร็วฉับพลันทำให้บุคคลมีความรู้เฉพาะด้านแตกต่างกันไปจึงต้องจัดการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันแก้ไขปัญหา

2. การเพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งการให้บุคลากรได้รู้ถึงเป้าหมาย และวิธีการในการปฏิบัติงานในองค์กร จะช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานได้แสดงความคิดเห็น ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างประสานสัมพันธ์ สามัคคี มีน้ำใจในการอุทิศตนให้แก่องค์กร

3. การขยายตัวขององค์กรที่มีขนาดใหญ่และมีความซับซ้อนมากขึ้นเป็นสาเหตุที่ต้องจัดการบริหารแบบที่ทีมงานมากขึ้น การบริหารโดยบุคคลเดียวจะทำงานได้ไม่ครอบคลุมพันธกิจและขาดความรอบคอบในการตัดสินใจ จึงจำเป็นต้องใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม

4. องค์กรต้องการความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นในปัจจุบันมีการแข่งขันระหว่างองค์กรเพิ่มมากขึ้น จำเป็นต้องได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ (Knowledge worker) มาช่วยในการปฏิบัติงานเพื่อให้คุ้มค่ากับทรัพยากรที่ลงทุนหรือใช้จ่ายไปโดยบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

แอนโทนี (Anthony, 1978 อ้างถึงใน โมตรี โหมคเรื่อ, 2547, หน้า 28-29) ได้สรุปประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 8 ประการ ว่า

ประการที่ 1 ก่อให้เกิดความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยปกติแล้วบุคคลย่อมมีธรรมชาติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เพราะการเปลี่ยนทำให้บุคคลต้องปรับตัวจากสภาพเดิม แต่การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และร่วมดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนั้น เมื่อหน่วยงานมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบุคลากรในหน่วยงานก็สามารถเปลี่ยนแปลงขึ้นได้ดีกว่าหน่วยงานที่ไม่ได้บริหารในลักษณะนี้

ประการที่ 2 ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน และผู้บริหารกับสภาพแรงงานราบรื่นขึ้น เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้กลุ่มต่าง ๆ กล้าเปิดเผยความไม่พอใจออกมา ทำให้ความไม่พอใจเหล่านั้นเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหา ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงาน และลดความสูญเสียต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการขาดแรงงาน การนัดหยุดงานหรือการทำงานไม่เต็มที่

ประการที่ 3 ทำให้พนักงานมีความผูกพันต่อหน่วยงาน องค์กร มากขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงานได้มีส่วนร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของหน่วยงาน ทำให้เกิดความเคารพนับถือตนเอง และรู้ว่าตนเองมีคุณค่าต่อหน่วยงาน หรือองค์กร ผลงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน หรือองค์กรเกิดมาจากความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงาน ส่งผลให้เกิดความรัก ความผูกพันต่อหน่วยงาน หรือองค์กร

ประการที่ 4 ทำให้มีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารมากขึ้น เมื่อพนักงานได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับฝ่ายบริหาร พนักงานก็จะเข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็นของฝ่ายบริหารได้ดีขึ้น และการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้จะช่วยให้ต่างฝ่ายต่างมีความเคารพซึ่งกันและกัน ดังนั้นเมื่อมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้นทุกฝ่ายก็จะมีความไว้วางใจกันมากขึ้น การแก้ปัญหาที่สามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว ตรงไปตรงมา

ประการที่ 5 ทำให้การบริหารพนักงานง่ายขึ้น เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงานยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีความผูกพันต่อหน่วยงาน และมีความไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น ส่งผลให้สามารถลดจำนวนฝ่ายบริหารลงได้ เนื่องจากไม่ต้องมีการควบคุมอย่างใกล้ชิด และสามารถสร้างลักษณะนิสัยในส่วนความรับผิดชอบของพนักงานได้มากขึ้น รวมทั้งช่วยให้พนักงานยอมรับในอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารได้มากขึ้น

ประการที่ 6 ทำให้การตัดสินใจในการบริหารมีคุณภาพที่ดีขึ้น เนื่องจากมีหลายคนช่วยกันคิดในเรื่องเดียวกัน ทำให้คิดได้รอบคอบยิ่งขึ้น และการที่ให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้ฝ่ายบริหารได้ข้อมูลที่มากขึ้น

ประการที่ 7 ทำให้การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น โดยปกติในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จะมีระบบการติดต่อสื่อสารจากเบื้องบนลงสู่เบื้องล่าง การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นช่องทางให้เกิดการสื่อสารจากเบื้องล่างขึ้นสู่เบื้องบนได้ดีขึ้น

ประการที่ 8 ทำให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงานเข้าใจเป้าหมายได้ตรงกัน มีทิศทางการทำงานไปในทางเดียวกัน ส่งผลให้สามารถลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน และส่งผลให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น

เทคนิควิธีในการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะมีหลักวิชาการหรือเทคนิควิธีในการบริหาร ดังนี้

1. การใช้การบริหารในรูปแบบคณะกรรมการหรือกลุ่มงานเฉพาะกิจ (Special task force and committee)
2. การบริหารแบบโครงการหรือแบบเครือข่าย (Project or matrix management) ได้แก่ การบริหารแบบบูรณาการจากหลายหน่วยงาน มีหน่วยงานหลักและหน่วยงานช่วย เป็นต้น
3. การบริหารงานแบบติดต่อสื่อสารแบบ “เปิดประตู” (Opendoor policy) คือ การบริหารงานในรูปของการให้ทุกหน่วยงานในองค์กรได้รับทราบเป้าหมายวัตถุประสงค์วิธีการทำงานในองค์กรอย่างทั่วถึง และเปิดช่องทางการติดต่อสื่อสารให้สะดวกยิ่งขึ้น

4. การระดมความคิด (Brain storming) เป็นการบริหารแบบระดมพลังสมองจากบุคลากรในหน่วยงานในการร่วมกันคิดสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานและการวัดและประเมินผล

5. การฝึกอบรมในรูปแบบต่าง ๆ (Training) การฝึกอบรมที่เป็นวิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การฝึกอบรมทางการบริหารจัดการ การฝึกอบรมทางด้านมนุษยสัมพันธ์ การฝึกอบรมทางด้านการเป็นผู้นำและแรงจูงใจ เป็นต้น

6. การบริหารแบบควบคุมคุณภาพ (Quality control circle) การบริหารในลักษณะนี้เป็นการจัดการที่มุ่งเน้นคุณธรรมทุกขั้นตอน ตั้งแต่วางแผน การนำไปปฏิบัติ การควบคุมกำกับติดตาม และการปรับปรุงพัฒนาแก้ไขผลการดำเนินงาน

องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ลิเคิร์ต (Likert, 1961, pp. 223) ได้แสดงให้เห็นสาระสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชารับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา
2. ผู้บังคับบัญชากระตุ้น จูงใจ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน
3. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรมีความคล่องตัวเป็นไปโดยอิสระ
4. ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชามีปฏิภิกิริยาโต้ตอบกันอย่างเปิดเผย โดยกว้างขวางเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์กร การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กร
5. การตัดสินใจต่าง ๆ กระทำโดยกลุ่มในทุกระดับขององค์กร เปิดโอกาสให้กลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน
6. การควบคุมงานมีลักษณะกระจายไปในหมู่ผู้ร่วมงานให้มีการควบคุมกันเองและเน้นเรื่องการแก้ปัญหาเป็นหลัก
7. ผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการพัฒนาพนักงาน โดยการฝึกอบรม เพื่อให้การทำงานมีผลงานที่สูงสุดและสำเร็จตามเป้าหมาย

ประเภทของการมีส่วนร่วม

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1977, p. 219 อ้างถึงใน ทร สุนทรายุทธ, 2551, หน้า 541-542) ได้แบ่งประเภทของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ประเภท คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ในการตัดสินใจประการแรกสุด คือ กำหนดความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญ แบ่งเป็นการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการ การวางแผน และการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนนี้ได้มาจากคำถามที่ว่าใครทำประโยชน์ให้แก่โครงการใดบ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร และประสานงาน เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) นอกจากจะพิจารณาถึงประโยชน์ในเชิงปริมาณ และคุณภาพแล้ว จะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) สิ่งสำคัญจะต้อง สังเกต ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

จากแนวคิดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสำคัญสำหรับการบริหารองค์การเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารอย่างมีอิสระ มีสิทธิในการเสนอความคิดเห็น เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา และยังเป็แรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกผูกพันต่อองค์การ และยังเป็นแนวทางในการนำพางค์การไปสู่เป้าหมาย

แนวทางการสร้างและสนับสนุนการมีส่วนร่วม

การบริหารงานขององค์การ มีรูปแบบอยู่หลากหลายรูปแบบ สิ่งที่จะส่งผลต่อการเกิดบรรยากาศเพื่อนำพาทุกคนไปสู่ความสำเร็จของเป้าหมายที่ต้องการ มีความจำเป็นในทิศทางของการสร้างและสนับสนุน คือ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551, หน้า 89-90)

1. การพัฒนาความรู้สึกรับผิดชอบ ซึ่งเป็นการที่บุคคลในฐานะต่าง ๆ ต้องก่อความรู้สึกรู้สึกและสร้างแรงกระตุ้นต่อบุคคลอื่น ๆ ให้มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ บนพื้นฐานแห่งความที่บุคคลมีความมั่นใจว่าเหตุและผลทางความคิดจะได้รับการสนับสนุน

2. การริเริ่มลักษณะแห่งพฤติกรรมบุคคล เป็นข้อคิดแห่งการสร้างรูปลักษณะของการแสดงออกของบุคคล ลดและขจัดปมความขัดแย้งหรือความขาดกัวจากพฤติกรรมบุคคลให้ลดน้อย สร้างความกล้าต่อการแสดงออก

3. การเปิดโอกาสเพื่อการแลกเปลี่ยน ย่อมเป็นผลดีต่อกลุ่มและบุคคลได้ในระดับกระทำ เพราะโอกาสเพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นใด ๆ หรือประสบการณ์มักถูกปิดกั้นด้วยคำสั่งหรือความคิดเบื้องบน การเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แลกเปลี่ยนย่อมส่งผลต่อเหตุและผลในการพัฒนาความติดต่าง ๆ ได้

4. การสนับสนุนแนวความคิด ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ ซึ่งการสนับสนุนความคิดความคิดเหล่านั้นสามารถดำเนินการในทิศทางของงบประมาณอื่นใด เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลแห่งการสร้างสถานะบุคคลให้ไว้วางใจในองค์กร ให้ความร่วมมือต่อองค์การ

5. สถานการณ์เพื่อการบริการหรือจัดการ ผู้บริหารต้องคำนึงถึงสถานการณ์ในการจัดการงานด้วยเสมอ เพื่อผลสูงสุด การเลือกแบบการบริหารใด ๆ ย่อมส่งผลต่อการมีส่วนร่วมได้ ปัจจุบันการบริหารส่วนใหญ่ มุ่งแบบการมีส่วนร่วมเพราะเป็นการเปิดโอกาสแห่งบรรยากาศการริเริ่มสร้างสรรค์

6. การมองหาความคิดเห็นเฉพาะในส่วนที่ดี เป็นมุมมองของการบริหารที่ต้องการผลสัมฤทธิ์ว่าเมื่อบุคคลใดเสนอแนวคิดเพื่องานแล้ว ควรได้เห็นความเหมาะสมและทิศทางที่เสนอของบุคคลอื่นด้วยดี มิใช่มุ่งหาแนวทางเพื่อสร้างความขัดแย้งหรือสร้างฐานการไม่ยอมรับให้เกิดขึ้น

7. จูงใจให้เกิดการสร้างกระบวนการความคิดให้เกิดในทุกกลุ่มงาน การสร้างแรงจูงใจย่อมเป็นผลต่อบุคคลที่ก้าวมาสู่การต้องการมีส่วนร่วมเสมอ หากผลตอบแทนเหล่านี้มีคุณค่าและประโยชน์ต่อตน ทั้งนี้ย่อมขึ้นกับปฏิภานของบุคคลโดยรวมขององค์กรด้วยว่า จะทำได้เพียงใด

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคคลในองค์กร สิ่งสำคัญที่มีผลต่อการก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในองค์กร ได้แก่ แรงจูงใจ และภาวะผู้นำ

แรงจูงใจ (Motivation) สิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นเพื่อให้เกิดการกระทำของพลังในตัวบุคคล ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมและวิธีการ ในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายหลักที่ต้องการ เพราะแรงจูงใจมีผลต่อกระบวนการทำงานของบุคคล ในทิศทางแห่งประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่ต้องการ ลักษณะของแรงจูงใจจะแสดงออกได้โดยลักษณะพฤติกรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับบุคคล และธรรมชาติแห่งความต้องการของบุคคลด้วย ทั้งนี้ มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เป็นไปตามความคาดหวัง ความปรารถนา และจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ของบุคคลนั้น

ภาวะผู้นำ (Leadership) มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร ในด้านของกระบวนการตัดสินใจ เพราะการมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหรือการมีส่วนร่วมให้ปฏิบัติใด ๆ หากกระบวนการตัดสินใจไม่เป็นผลแล้วจะส่งผลต่อการไม่บรรลุความสำเร็จ การตัดสินใจในภาวะผู้นำขึ้นอยู่กับ ความเชี่ยวชาญ คือ การยอมรับ การให้ความร่วมมือ และความตั้งใจ คือ เหตุผลทางอารมณ์ อิทธิพลซึ่งเป็นพรสวรรค์ส่วนตัว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2544, หน้า 55-58) กล่าวว่า ความสำคัญของแรงจูงใจต่อกระบวนการมีส่วนร่วม มีคำกล่าวว่า ผู้บริหารที่ดี คือ ผู้ที่สามารถทำงานให้สำเร็จได้โดยผู้ร่วมงาน นั่นหมายถึง การที่องค์กร หรือผู้บริหารขององค์กรต้องให้ความสำคัญ และนำมาใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของงานเพื่อส่งผลให้

1. การร่วมมือร่วมใจเพื่องาน
2. ความจงรักภักดีและซื่อสัตย์ต่อองค์กร
3. การเกื้อหนุนให้เกิดระเบียบ กฎ ข้อบังคับ เพื่อผลในการกำกับควบคุมบุคคลในองค์กร

4. การเกิดความสามัคคีในองค์กรหรือกลุ่ม
5. มีความเข้าใจต่อนโยบาย และวัตถุประสงค์ร่วมกันของบุคคลในองค์กร
6. สร้างแนวความคิดใหม่ให้องค์กร
7. มีความศรัทธา เชื่อมั่นต่อตนเอง กลุ่ม และองค์กร

ขั้นของความสำเร็จที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วม ขั้นตอนของความสำเร็จในการมี

ส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. การเรียนรู้กิจกรรมของตนหรือหน้าที่ของตนอย่างต่อเนื่อง (เป็นการทำการบ้านเพื่อตนเอง)
2. สวัสดิ์การทำงานของแต่ละบุคคล เป็น โอกาสของการเลือกเพื่อให้ตนเองก้าวต่อไป หรือ ได้รับการสนับสนุน
3. ความมีอารมณ์ที่มั่นคง
4. การยอมรับจุดอ่อนของตนเอง หรือความบกพร่องต่าง ๆ ของตนเอง
5. รู้ตนเอง คือ การรู้จักแข็งหรือศักยภาพของตนเอง
6. มีความคิดเห็นในเชิงทะเยอทะยาน โดยเห็นเป้าหมายเป็นจุดนำทดลองเสี่ยง เพื่อความสำเร็จในงานของตนเอง
7. สร้างเครือข่ายงานได้ โดยมีการพึ่งพาต่อกันทั้งเพื่อน ผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้ใต้บังคับบัญชา
8. เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม
9. เรียนรู้ที่จะเจียบ
10. ซื่อสัตย์

คุณสมบัติของบุคคลเพื่อการมีส่วนร่วม กำหนดไว้ว่าบุคคลที่ควรมีส่วนร่วม มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. หาแนวคิดและวิธีการในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นตลอดเวลา
2. แสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ เสมอ
3. รู้จักใช้เวลาอย่างมีประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ
4. วางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างมีระยะเวลา
5. มีทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำ
6. เป็นสมาชิกที่ดีและเป็นผู้นำที่ดี ขององค์กร
7. สร้างแรงกระตุ้น และแรงจูงใจ ต่อตนเอง
8. รู้งาน รู้หน้าที่ ทุกส่วนของตนเองเป็นอย่างดี

9. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
10. สำนึกถึงการสูญเสียและรู้ต้นทุน
11. แสวงหาแรงจูงใจที่ไม่มีเงินมาเกี่ยวข้อง
12. ปรับความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นได้ในทุกระดับ
13. สนใจในงานที่ทำ มากกว่า การพยายามหางานที่สนใจทำ
14. มีความสม่ำเสมอ
15. เชื่อว่างานที่ทำเป็นผลทำให้ฉลาด และเชื่อว่างานที่ทำไม่ใช่เรื่องหนักหนา
16. ไม่บ่น
17. ทำงานออกมาได้ดีกว่ามาตรฐาน
18. มีนิสัย วินัยในการทำงานที่ดี
19. เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้เร็ว มีความทันสมัย
20. มีประวัติที่ดี สร้างผลงานอย่างสม่ำเสมอ

วิธีการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับบุคคลและ

ระดับกลุ่ม (จันทรานี สงวนนาม, 2545, หน้า 73)

1. ระดับบุคคล (Individual) เป็นการพิจารณา และปรับปรุงบุคคลให้ดีขึ้น มี 3 แบบ คือ
  - แบบที่ 1 การฝึกอบรมให้มีความรู้สึกไว (Sensitivity training) เพื่อวัตถุประสงค์ ดังนี้
    - 1) ให้เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของมนุษย์
    - 2) ให้รู้จักและยอมรับการพัฒนาตนเอง
    - 3) ให้เข้าใจและยอมรับผู้อื่นมากขึ้น
    - 4) ให้มีมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น
    - 5) ให้มีความสุข มีขวัญและกำลังใจดีขึ้น
    - 6) ให้การทำงานดีขึ้น

แบบที่ 2 ใช้กับการวิเคราะห์การติดต่อ (Transactional analysis) ซึ่งเป็นวิธีการติดต่อที่แลกเปลี่ยนด้วยภาษาพูดและไม่ใช้ภาษาพูดระหว่างบุคคล มีการติดต่อ 3 แบบ คือ

- 1) แบบพ่อ-แม่ ผู้ปกครอง (Parent)
- 2) แบบผู้ใหญ่ (Adult)
- 3) แบบเด็ก (Child)

แบบที่ 3 การนั่งสมาธิแบบควบคุมจิต (Transcendental meditation) คือการนั่งสมาธิเพื่อลดความเครียด และเพิ่มความคิดสร้างสรรค์

2. ระดับกลุ่ม (Group) สามารถใช้กับวิธีการ ดังต่อไปนี้

2.1 ใช้กับการรวมกลุ่มแบบครอบครัว (Family group)

2.2 ใช้กับการฝึกอบรมเทคนิคคนอมินอลกลุ่ม (Nominal group technique-NGT)

2.3 ใช้เทคนิคเดลไฟ (Delphi technique)

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาคำรา หนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม เป็นสิ่งที่มีค่าเป็นอย่างมากในการบริหารองค์กรให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ความหลากหลายในด้าน คุณสมบัติของบุคคล ในเรื่องความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน เพศ อายุ ดังนั้นในการบริหารองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลที่สมบูรณ์แบบนั้น การมีส่วนร่วมของบุคคลหรือทรัพยากรในองค์กรสำคัญเป็นอันดับต้น ดังนั้นจึงควรมีการสร้างและสนับสนุนในการมีส่วนร่วม ประโยชน์ที่ได้จากการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ 1) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงาน องค์กร จนเป็นที่ยอมรับต่อชุมชน 2) เกิดประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารในการวางแผน นโยบาย พัฒนางค์กร 3) เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรในองค์กร เนื่องจากการได้พัฒนาตนเองและเกิดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ขอบข่ายภารกิจการบริหารงานในโรงเรียน

สถานศึกษามีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมายที่มีขอบข่ายภารกิจที่กำหนดซึ่งแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงและระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด ซึ่งจะแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่ม หรือฝ่าย หรืองาน ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ ซึ่งจะต้องควบคุมขอบข่ายและภารกิจของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งมีขอบข่ายและภารกิจต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 4-60)

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งงานวิชาการที่ครูจะต้องปฏิบัติ จะประกอบด้วยภารกิจหลัก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง ขอบข่าย ภารกิจด้านการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ด้านการบริหารงานงบประมาณ การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนจัดการศึกษาอย่างเป็นอิสระ คล่องตัว สามารถบริหารจัดการ การศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ กฎหมายการศึกษาแห่งชาติ และ กฎหมายระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้โรงเรียนนิติบุคคลมีอำนาจ ดังนี้

- 1) ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้แทนนิติบุคคลในกิจการทั่วไปของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ

บุคคลภายนอก 2) ให้โรงเรียนมีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ เว้นแต่การจำหน่ายของสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้บริจาคให้โรงเรียน ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน 3) ให้โรงเรียนจดทะเบียนลิขสิทธิ์หรือดำเนินการทางทะเบียนทรัพย์สินต่าง ๆ ที่มีผู้อุทิศให้หรือโครงการซื้อ แลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษาให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา 4) กรณีโรงเรียนดำเนินคดีเป็นผู้ฟ้องร้องหรือถูกฟ้องร้อง ผู้บริหารจะต้องดำเนินคดีแทนสถานศึกษาหรือถูกฟ้องร่วมกับสถานศึกษา ถ้าถูกฟ้องโดยมิได้อยู่ในการปฏิบัติราชการ ในกรอบอำนาจ ผู้บริหารต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว 5) โรงเรียนจัดทำบัญชีประจำปีและรายงานสาธารณะทุกสิ้นปีงบประมาณ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้

2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ

3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

มีประสิทธิภาพ

ขอบข่าย ภารกิจของด้านการบริหารงานงบประมาณ ดังนี้

1. การจัดทำและเสนอของงบประมาณ

2. การจัดสรรงบประมาณ

3. การตรวจสอบ การติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและ

ผลการดำเนินงาน

4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

5. การบริหารการเงิน

6. การบริการบัญชี

7. การบริหารพัสดุและทรัพย์สิน

ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การหาทางใช้คนที่อยู่ร่วมกันในองค์กรนั้น ๆ

ให้ทำงานได้ผลดีที่สุด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็สามารถทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุข มีความพึงพอใจที่จะให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้งานในองค์กรนั้น ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลัก

ธรรมาภิบาล

2. เพื่อส่งเสริมบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่าย ภารกิจของด้านการบริหารงานบุคคล

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและการรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุน ส่งเสริม การปฏิบัติงานของ โรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่าย การศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงาน การศึกษา ในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการ นักเรียน การประชาสัมพันธ์ งานการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุน และสถาบันสังคมอื่นที่จัด การศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมใน หน่วยงาน งานบริการสาธารณะ ซึ่งคุณครูควรที่จะได้รับรู้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติราชการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของ สถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ขอบข่าย ภารกิจของด้านการบริหารงานทั่วไป

1. การดำเนินงานธุรการ
2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
4. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
7. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารงานทั่วไป
8. การจัดสถานที่และสภาพแวดล้อม
9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
10. การรับนักเรียน
11. การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
12. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
13. งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
14. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
15. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงานและสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา
16. งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
17. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
18. งานบริการสาธารณะ
19. งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง หนังสือนโยบาย เอกสารที่เกี่ยวข้องการบริหารงาน โรงเรียน สรุปได้ว่า การบริหารงาน โรงเรียน ควรเกิดขึ้นโดยมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน อันได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การวิจัยศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน มีรายละเอียด ดังนี้

เพศ

ผู้วิจัยได้นำเพศมาเป็นตัวแปรของการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจาก เพศ เป็นสถานภาพประจำตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาชวิญญ์ พันธุ์ทองดี (2556) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพัฒน์ เอกวงษา (2552) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มอารยธรรมบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโคเบลลี (Cobelli, 1989, p. 1226-A) ได้ศึกษารูปแบบการตัดสินใจในการบริหารงานภายในระดับอุดมศึกษา โดยศึกษาอำนาจหน้าที่ สถานภาพ บุคลิกภาพ เพศ ตลอดจนขนาดขององค์กรมีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรเพศ สรุปได้ว่า การที่ครูและบุคลากรที่มีเพศต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อายุ

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรอายุมาเป็นตัวแปรศึกษาของการวิจัยในครั้งนี้ สมุทร ชำนาญ (2554, หน้า 252) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในงานและความผูกพันต่อองค์กร มีความสัมพันธ์กับ อายุ จำนวนปีที่ปฏิบัติงานในองค์กร ความรู้สึกมั่นคงในงานและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษราลักษณ์ วันดี (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลจอมพลเจ้าพระยา อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลจอมพลเจ้าพระยา น้อยกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 36-50 ปี

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรอายุ สรุปได้ว่า การที่ครูและบุคลากรที่มีอายุต่างกัน ทำให้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรประสบการณ์การปฏิบัติงานมาเป็นตัวแปรศึกษาของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุภาวรรณ โลภา (2556) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูใน

การบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การมีส่วนร่วม ของครูในการบริหารสถานศึกษา อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและด้านบริหารทั่วไปแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ประภัสสร บุญจรัส (2556) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 1 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่าง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรประสบการณ์การปฏิบัติงาน สรุปได้ว่า การที่ครูและ บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ทำให้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จรินทร์ ถาวรสิน (2550) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 322 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป และการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ ครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนระหว่างโรงเรียนในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพียงใจ เรืองฤทธิ์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง เขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จังหวัดฉะเชิงเทรา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จังหวัด ฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน 4 งาน โดยรวมและรายด้าน อยู่ใน ระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง เขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศโดยรวม

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับเป็นรายด้าน พบว่า งานบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศชาย มีส่วนร่วมมากกว่าครูเพศหญิง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง เขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงตรา เขต 1 จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประภาส ไก่แก้ว (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเมืองพัทยา ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเมืองพัทยา โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเมืองพัทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เด็กมีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเด็กตามศักยภาพ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมในการบริหารมากกว่า วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดเมืองพัทยา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เด็กมีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิเศษ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเด็กตามศักยภาพ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีของสถานศึกษา 4) ด้านการปฏิบัติอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลาง มีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ 5) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดเมืองพัทยา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่าง กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เสาวคนธ์ กุหลาบเพชร (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารทั่วไป การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารบุคคล ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามเพศ ระหว่างครูเพศชายกับครูเพศหญิง โดยรวมและรายด้านการบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการบริหารกิจการนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ระหว่างครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์มาก โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภัทรา ลาวลย์ (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ และที่ตั้งของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จำนวน 144 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล และผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนของครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนจำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูโรงเรียนเทศบาลนครแหลมฉบัง 3 มีส่วนร่วมมากกว่าโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 และโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 มีส่วนร่วมมากกว่าโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1

มฆพร เกษนอก (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำแนกตามขนาดโรงเรียนของครูผู้สอน โดยภาพรวมแตกต่างกัน

อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนของครู ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารวิชาการ เท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ของครูผู้สอนด้านการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระหว่างโรงเรียนขนาดอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 31 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูที่เป็นและไม่เป็น คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไกรประสิทธิ์ พันสอาด (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนในอำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านงานวิชาการ ด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงานงบประมาณ และด้านงานบริหารบุคคล ยกเว้น ด้านงานบุคคล ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศของครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครูโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ศิริฉวี กุลฉวะ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรีอยู่ในระดับดีมาก พิจารณาแยกตามองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านงานบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านงานบริหารงบประมาณ

ด้านงานบริหารทั่วไป ส่วนงานด้านบริหารวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรีจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดเล็กมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

ยุภาวรรณ โลภา (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา อำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวม และด้านการบริหารงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านบริการทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรทัย พิมพ์โคตร (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวิทยฐานะ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ สรุปได้ว่า การที่ครูและบุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ทั้งในด้านการตัดสินใจ การวางแผน การนำปฏิบัติจริง ทำให้งานนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การทำงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม นั้น จะทำให้เกิดการพัฒนาในงาน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานมีความแตกต่างกัน ซึ่งทำให้เกิดหรือพบปัญหา ข้อยกพร่องในการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันนั้น สามารถแก้ไขได้ ถ้าสามารถศึกษาค้นคว้าได้ตรงตามจุด และนำแนวคิดหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้ เพื่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนา และเพื่อส่งผลไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยต่างประเทศ

อเมนู และเทคา (Amenu & Tekaa, 1986 อ้างถึงใน พิทักษ์ จอมเมือง , 2541) ได้วิจัยทัศนคติของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชาวอินเดียนแคนา ผลพบว่า โครงการทางด้านการศึกษาที่มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชุมชนที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ หลักสูตรการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน จะมีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ และเมื่อประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการจัดการศึกษา จะทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จได้ งานวิจัยของอเมนู และเทคา เน้นไปที่การมีส่วนร่วมนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

ฟอว์เลอร์ (Fowler, 1986) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ ขวัญและกำลังใจ ในการทำงานของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐทางตะวันออกเฉียงใต้ (Southeastern) เกี่ยวกับงานการบริหาร 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับขวัญและกำลังใจในการทำงาน 2) ครู อาจารย์โรงเรียนที่ไม่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีขวัญกำลังใจในการทำงานแตกต่างกัน

เจนเน็ต และเอลน (Jenet & Elainc, 1986) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจสั่งการแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม โดยใช้แบบการตัดสินใจตามแนวคิดของวรูม และเยลตัน (Vroom & Yetton, 1973) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารในวิทยาลัย จำนวน 108 คน ปรากฏว่า ผู้บริหารร้อยละ 74 เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของการสั่งการของผู้บริหารไม่ยึดแบบหนึ่งแบบใดตายตัว แต่จะปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ 2) การเปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชา เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารจะไม่

คำนึงถึงอายุ ประสบการณ์ เพศ สาขา หรือการอยู่ร่วมสถาบันเดียวกัน 3) ผู้บริหารเพศชาย เพศหญิง ใช้แบบการตัดสินใจไม่แตกต่างกัน

ชูเลอร์ และแวนดรา (Schuler & Vandra, 1987) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษาในมหาวิทยาลัยมินนิโซตา สหรัฐอเมริกา โดยศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลปรากฏว่า การเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไม่มีประสิทธิภาพเกิดจากความบกพร่องในการติดต่อสื่อสาร ปัญหาการมีส่วนร่วม ได้แก่ ระดับของการมีส่วนร่วม การเข้าร่วมเพียงเรื่องเดียว การเข้าร่วมโดยขาดความเข้าใจในสถานการณ์ทั้งหมดขาดข้อตกลงเกี่ยวกับขอบเขตของการมีส่วนร่วม

เลตเทอร์รี่ (Letteri, 1990) ได้ศึกษาและวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วม มี 3 เรื่อง คือ

- 1) วิเคราะห์กระบวนการสื่อสาร และการบรรลุข้อตกลงในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
- 2) วิเคราะห์รูปแบบที่ไม่เหมาะสมของการสื่อสารที่แสดงให้เห็นถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 3) วิเคราะห์รูปแบบที่ไม่เหมาะสมของการสื่อสารที่แสดงออกให้เห็นถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า 1) กระบวนการสื่อสารที่ดีทำให้เกิดการพัฒนา การมีส่วนร่วมอย่างไม่ถูกบีบบังคับ โดยสมาชิกของกลุ่มจะบรรลุความเห็นร่วมกันอย่างมีเหตุผล 2) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้คณะทำงานทำหน้าที่อย่างอิสระ เป็นการแสวงหาการมีส่วนร่วมในทุกเรื่อง ซึ่งต้องการให้มีตัวแทนคนงานอยู่ในทุกระดับของสายการบังคับบัญชาในองค์กรและจะต้องให้คนงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้ด้วย 3) ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นประโยชน์สูงสุด และมีความเหมาะสมในเรื่องสิทธิของบุคคล และการพัฒนาตนเอง

บรัดดี้ (Braddy, 1991) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความเป็นผู้นำของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครู โดยศึกษาจากความคิดเห็นของครู ซึ่งอยู่ในโรงเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนียตอนเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ครูทั้งโรงเรียนประถมศึกษาและมัศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยเฉพาะการตัดสินใจเรื่องการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังพบว่า ลักษณะของผู้นำจะส่งผลตามความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งยิ่งถ้าผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อย ครูจะยิ่งต้องมีความต้องการเข้าร่วมในการตัดสินใจให้มากขึ้น

ไซเบิร์ต (Siebert, 1992) ได้ศึกษาบทบาทของครูใหญ่ในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนในลอนดอน ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นความพยายามที่จะชี้แนวทางให้เห็นถึงการพัฒนาโรงเรียน และการกระจายการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้ข้อค้นพบ คือ ครูใหญ่เป็นกลไกที่มีความสำคัญในการนำพาการทำงานไปสู่ความสำเร็จ และครูใหญ่ยังเป็นผู้กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วม

กอยน์ (Goin, 1992) ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของครูและครูใหญ่ในการบริหารโรงเรียน ตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การมีส่วนร่วมของครูและครูใหญ่จะอยู่ในลักษณะการเป็นเจ้าของร่วมกัน และมีส่วนร่วมทั้งในการเตรียมการ การวางแผนของโรงเรียน การฝึกอบรม การนำไปปฏิบัติและการชำระรักษาไว้ให้มั่นคง

นาโดซี (Nadocie, 1993) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และวัฒนธรรมโรงเรียนกับการแสดงออกถึงความพอใจในงานของครู ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครู เป็นปัจจัยหนึ่งที่สัมพันธ์กับการแสดงออกถึงความพอใจในการทำงานของครู

เฮลเบิร์ก (Helberg, 1995) ได้ทำการศึกษาการตัดสินใจร่วมกันของครูที่เป็นคณะทำงาน ผลการวิจัยพบว่า การที่คณะทำงานได้ตัดสินใจร่วมกัน โดยทุกคนมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดการพัฒนาการทำงาน of ครู

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ สรุปได้ว่า การที่ครูและบุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ทั้งในด้านการตัดสินใจ การวางแผน การนำไปปฏิบัติจริง ทำให้งานนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การทำงานโดยทุกคนมีส่วนร่วม นั้น จะทำให้เกิดการพัฒนาในงาน การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีความแตกต่างกัน ซึ่งทำให้เกิดหรือพบปัญหา ขอบกพร่องในการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันนั้น สามารถแก้ไขได้ ถ้าสามารถศึกษาค้นคว้า ได้ตรงตามจุด และนำแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มาปรับใช้ เพื่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนา และเพื่อส่งผลไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 154 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2557, หน้า 83) ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามเพศ ดังรายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. ชาย	57	42
2. หญิง	97	71
รวม	154	113

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากแนวคิดเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน รายละเอียดแบบสอบถามในแต่ละตอนมี ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของครูและบุคลากร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	จำนวน 17 ข้อ
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	จำนวน 14 ข้อ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 11 ข้อ
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน 12 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้ค่าน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1967 cited in Best & Kahn, 1993, p. 247) ดังนี้

5 หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร จากเอกสาร ตำราต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โดยพัฒนามาจากแบบสอบถามเรื่องการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ของ จรินทร์ ถาวรสิน (2550) แบบสอบถามเรื่องการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ของ ไกรประสิทธิ์ พันสอาด (2555) และแบบสอบถามเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดของ ยุภาวรรณ โลภา (2556)
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ซึ่งมีการให้คะแนน ดังนี้
  - ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
  - ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
  - ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 เกณฑ์การผ่านคะแนน IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ดังรายนาม ต่อไปนี้

4.1 อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู

อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 อาจารย์ ดร.ชนวิน ทองแพง	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.3 นายสำเริง หมอนวัน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอประเด็นที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการผู้ควบคุมงานนิพนธ์เพื่อตรวจและพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูและบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. นำข้อมูลจากการทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination Power) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-correlation) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .22 -.81

7. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .97

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขออนุญาตจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการวิจัยถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง นำแบบสอบถามจำนวน 113 ฉบับ ไปเก็บข้อมูล และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูล ตามความมุ่งหมายและสมมติฐาน ของการศึกษาวิจัย ต่อไป
3. เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 121) ดังนี้
  - 4.51-5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด
  - 3.51-4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก
  - 2.51-3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.51-2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย
  - 1.00-1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ทำการวิเคราะห์ โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ทำการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t -test)
3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน วิเคราะห์ การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว

(One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่
ด้วยวิธีการ LSD (Least significant different)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t -test)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
df	แทน	องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง รวม 113 คน ทั้งนี้จากการศึกษาผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมา 113 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 โดยแบ่งรายละเอียดในการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ และ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

เพศ	n = 113	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	42	37.20
หญิง	71	62.80
รวม	113	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ พบว่า มีครูและบุคลากร เพศชาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 และเพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ

อายุ	n = 113	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ 20-30 ปี	28	24.80
อายุ 31-40 ปี	46	40.70
อายุ 41 ปีขึ้นไป	39	34.50
รวม	113	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
จำแนกตามอายุ พบว่า มีครูและบุคลากรที่มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8
ครูและบุคลากรอายุ 31-40 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 และครูและบุคลากรอายุ 40 ปี
ขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์
การปฏิบัติงาน

ประสบการณ์การปฏิบัติงาน	n = 113	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปฏิบัติงาน 1-5 ปี	43	38.10
ปฏิบัติงาน 6-10 ปี	26	23.00
ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป	44	38.90
รวม	113	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า มีครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน

1-5 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 6-10 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
โดยรวมและรายด้าน**

รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน ของครูและบุคลากร	<i>n</i> = 113			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.74	0.64	มาก	1
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.07	1.03	ปานกลาง	3
ด้านการบริหารงานบุคคล	2.70	1.09	ปานกลาง	4
ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.21	0.87	ปานกลาง	2
รวม	3.18	0.91	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารงานวิชาการ	n = 113			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.42	0.80	ปานกลาง	14
2. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียน การสอน	4.03	0.84	มาก	3
3. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการวัดผล ประเมินผล	3.65	0.94	มาก	11
4. ท่านมีส่วนร่วมในการในการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.36	0.63	มาก	1
5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.02	0.72	มาก	4
6. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ความเป็นเลิศทางวิชาการ	3.98	0.88	มาก	5
7. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	3.95	0.78	มาก	6
8. ท่านมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.89	0.87	มาก	7
9. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.20	0.72	มาก	2
10. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน	3.69	0.78	มาก	8
11. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องสมุดและแหล่ง เรียนรู้	3.35	0.86	ปานกลาง	15
12. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบนิเทศในสถานศึกษา	3.69	0.90	มาก	9
13. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหาวิทยากรท้องถิ่นมาให้ ความรู้ในสถานศึกษา	3.31	1.03	ปานกลาง	17
14. ท่านมีส่วนร่วมในการเร่งรัดคุณภาพและมาตรฐาน วิชาการของโรงเรียน	3.58	0.81	มาก	13

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานวิชาการ	<i>n</i> = 113			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
15. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และสนับสนุนวิชาการแก่ ชุมชน	3.34	0.90	ปานกลาง	16
16. ท่านมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพในงานวิชาการ	3.65	0.88	มาก	10
17. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินงานด้านวิชาการ	3.63	0.98	มาก	12
รวม	3.74	0.64	มาก	-

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ
มาก จำนวน 13 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อย 3 อันดับ ดังนี้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม
ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารงานงบประมาณ	<i>n</i> = 113			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการบริหาร งบประมาณ โรงเรียน	3.08	1.08	ปาน กลาง	8
2. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานงบประมาณ	3.36	1.18	ปาน กลาง	1
3. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน ของโรงเรียน	3.04	1.31	ปาน กลาง	9

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานงบประมาณ	n = 113			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
4. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบการยืมเงิน การเบิกจ่าย การควบคุมการใช้วัสดุ	2.98	1.14	ปานกลาง	11
5. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง เมื่อโรงเรียนได้รับงบประมาณ	3.14	1.19	ปานกลาง	6
6. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำแผนกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ	3.32	1.17	ปานกลาง	2
7. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน ตรวจสอบ ประเมินผล งบประมาณ	3.16	1.15	ปานกลาง	5
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การประจำปีของโรงเรียน	3.25	1.19	ปานกลาง	3
9. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.19	1.20	ปานกลาง	4
10. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารการเงินให้ เป็นไปตามขั้นตอนที่กระทรวงการคลังกำหนด	2.98	1.16	ปานกลาง	10
11. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีการเงินทุกประเภทให้ เป็นปัจจุบัน	2.77	1.25	ปานกลาง	13
12. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำระบบฐานข้อมูล ทรัพย์สินของโรงเรียน	2.71	1.22	ปานกลาง	14
13. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควบคุม บำรุงรักษา และ จำหน่ายพัสดุโรงเรียน	3.08	1.11	ปานกลาง	7
14. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินงานด้านงบประมาณ	2.92	1.16	ปานกลาง	12
รวม	3.07	1.03	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงอันดับ ค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน
งบประมาณ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำแผนกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกับ
งบประมาณที่ได้รับ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ
ประจำปีของโรงเรียน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 113			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ภารกิจที่ต้องการกำลังคน กับภารกิจของโรงเรียน	3.09	1.18	ปานกลาง	2
2. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำภาระงาน สำหรับครูและ บุคลากรของโรงเรียน	3.26	1.05	ปานกลาง	1
3. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการสรรหา เพื่อบรรจุเข้ารับตำแหน่งข้าราชการครูในโรงเรียน	2.58	1.22	ปานกลาง	6
4. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจ้างลูกจ้างประจำและ ลูกจ้างชั่วคราว	2.54	1.27	ปานกลาง	9
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาข้าราชการครู ตามความเหมาะสม อย่างต่อเนื่อง	2.86	1.12	ปานกลาง	3
6. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พิจารณาเลื่อนขั้น เงินเดือนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	2.28	1.24	ปานกลาง	11
7. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	2.81	1.22	ปานกลาง	4
8. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	2.55	1.25	ปานกลาง	7

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 113			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
9. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านความผิดทางวินัย ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	2.51	1.30	ปานกลาง	10
10. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนตรวจสอบการหย่อน ความสามารถ บกพร่องในหน้าที่ราชการ และประพฤติตน ไม่เหมาะสมของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	2.55	1.32	ปานกลาง	8
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินงานด้านบุคคล	2.64	1.23	ปานกลาง	5
รวม	2.70	1.09	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำภาระงาน สำหรับครูและ
บุคลากรของโรงเรียน ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ภารกิจที่ต้องการกำลังคนกับ
ภารกิจของโรงเรียน ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาข้าราชการครู
ตามความเหมาะสม อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารงานทั่วไป	n = 113			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูล สารสนเทศให้ทันสมัย	2.91	1.15	ปานกลาง	10

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	n = 113			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
2. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำระบบโครงสร้างของโรงเรียน	3.09	1.12	ปานกลาง	7
3. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จัดระบบบริหารโครงสร้างภารกิจ การดำเนินงาน เป้าหมาย ปริมาณ คุณภาพการศึกษา	3.00	1.12	ปานกลาง	9
4. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน	2.81	1.25	ปานกลาง	12
5. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง การวางแผน บริหารจัดการอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	2.90	1.26	ปานกลาง	11
6. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนตามความถนัดและความสามารถอย่างหลากหลาย	3.46	1.20	ปานกลาง	5
7. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามระบบอย่างหลากหลาย	3.46	1.03	ปานกลาง	3
8. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทาง การส่งเสริมกิจการนักเรียนของโรงเรียน	3.50	0.83	ปานกลาง	2
9. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินการควบคุมภายในตามมาตรการที่กำหนด	3.41	1.07	ปานกลาง	4
10. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	3.63	0.87	มาก	1
11. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำวารสารโรงเรียน	3.35	0.97	ปานกลาง	6
12. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินดำเนินงานด้านทั่วไป	3.06	1.01	ปานกลาง	8
รวม	3.21	0.87	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น รายข้อที่อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ คือ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมกิจการนักเรียนของโรงเรียนครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนตามความถนัดและความสามารถอย่างหลากหลาย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานโรงเรียน	ชาย				หญิง			
	<i>n</i> = 42				<i>n</i> = 71			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.74	0.63	มาก	1	3.75	0.65	มาก	1
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.06	1.29	ปานกลาง	3	3.07	0.93	ปานกลาง	3
ด้านการบริหารงานบุคคล	2.66	1.20	ปานกลาง	4	2.72	1.02	ปานกลาง	4
ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.22	0.98	ปานกลาง	2	3.21	0.80	ปานกลาง	2
รวม	3.17	1.00	ปานกลาง	-	3.19	0.85	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 10 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเรียงตามอันดับจากมากไปน้อย คือ อันดับแรก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อันดับที่สอง คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป อันดับที่สาม คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง
 “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานโรงเรียน	เพศ				<i>t</i>	<i>p</i>
	ชาย		หญิง			
	<i>n</i> = 42		<i>n</i> = 71			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.76	0.64	3.74	0.64	-.09	.93
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.10	1.20	3.05	0.92	-.04	.967
ด้านการบริหารงานบุคคล	2.71	1.23	2.69	0.99	-.29	.77
ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.26	1.00	3.19	0.78	.07	.94
รวม	3.21	0.86	3.17	0.83	-.11	.92

จากตารางที่ 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง
 “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ
 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานโรงเรียน	อายุ 20-30 ปี				อายุ 31-40 ปี				อายุ 41 ปีขึ้นไป			
	<i>n</i> = 28				<i>n</i> = 46				<i>n</i> = 39			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.76	0.66	มาก	1	3.65	0.68	มาก	1	3.85	0.57	มาก	1
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	2.62	1.10	ปานกลาง	3	3.16	0.97	ปานกลาง	3	3.28	0.98	ปานกลาง	3
ด้านการบริหารงานบุคคล	2.40	1.19	ปานกลาง	4	2.64	1.03	ปานกลาง	4	2.97	1.03	ปานกลาง	4
ด้านการบริหารงานทั่วไป	2.97	1.04	ปานกลาง	2	3.20	0.80	ปานกลาง	2	3.41	0.77	ปานกลาง	2
รวม	2.94	1.00	ปานกลาง	-	3.16	0.87	ปานกลาง	-	3.38	0.84	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม อายุ 20-30 ปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเรียงตามอันดับจากมากไปน้อย คือ อันดับแรก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อันดับที่สอง คือด้านการบริหารงานทั่วไป อันดับที่สาม คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล อายุ 31-40 ปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เรียงตามอันดับจากมากไปน้อย คือ อันดับแรก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อันดับที่สอง คือด้านการบริหารงานทั่วไป อันดับที่สาม คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล อายุ 41 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เรียงตามอันดับจากมากไปน้อย คือ อันดับแรก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อันดับที่สอง คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป อันดับที่สาม คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.82	2	.41	1.00	.37
	ภายในกลุ่ม	44.75	110	.41		
	รวม	45.57	112			
ด้านการบริหารงาน งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	7.71	2	3.86	3.82*	.03
	ภายในกลุ่ม	111.22	110	1.01		
	รวม	118.93	112			
ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	5.58	2	2.79	2.42	.09
	ภายในกลุ่ม	126.47	110	1.15		
	รวม	132.04	112			

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3.217	2	1.61	2.19	.12
	ภายในกลุ่ม	80.71	110	.73		
	รวม	83.93	112			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	50.81	2	25.40	2.47	.09
	ภายในกลุ่ม	1132.11	110	10.29		
	รวม	1182.92	112			

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการบริหารงาน งบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ค่าเฉลี่ย	$\bar{X}$	อายุ 20-30 ปี	อายุ 31-40 ปี ขึ้นไป	อายุ 41 ปี ขึ้นไป
		2.62	3.16	3.28
อายุ 20-30 ปี	2.62	-	0.54*	0.66*
อายุ 31-40 ปี ขึ้นไป	3.16	-	-	0.11
อายุ 41 ปี ขึ้นไป	3.28	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ ครูและบุคลากร ที่มีอายุ 20-30 ปี กับ ครูและบุคลากร ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า ครูและบุคลากร ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านงบประมาณ มากกว่า ครูและบุคลากร ที่มีอายุ 20-30 ปี และครูและบุคลากร ที่มีอายุ 31-40 ปี กับ ครูและบุคลากร ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า ครูและบุคลากร ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านงบประมาณ มากกว่า ครูและบุคลากร ที่มีอายุ 31-40 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานโรงเรียน	ปฏิบัติงาน 1-5 ปี				ปฏิบัติงาน 6-10 ปี				ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป			
	<i>n</i> = 43				<i>n</i> = 26				<i>n</i> = 44			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.61	0.76	มาก	1	3.88	0.47	มาก	1	3.81	0.57	มาก	1
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	2.75	1.22	ปานกลาง	3	3.36	0.63	ปานกลาง	3	3.21	0.95	ปานกลาง	3
ด้านการบริหารงานบุคคล	2.35	1.18	ปานกลาง	4	3.01	0.83	ปานกลาง	4	2.84	1.06	ปานกลาง	4
ด้านการบริหารงานทั่วไป	2.98	1.05	ปานกลาง	2	3.39	0.61	ปานกลาง	2	3.33	0.76	ปานกลาง	2
รวม	2.92	1.05	ปานกลาง	-	3.41	0.64	ปานกลาง	-	3.30	0.84	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 1-5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เรียงตามอันดับจากมากไปน้อย คือ อันดับแรก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการอันดับที่สอง คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป อันดับที่สาม คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 6-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เรียงตามอันดับจากมากไปน้อย คือ อันดับแรก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อันดับที่สอง คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป อันดับที่สาม คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เรียงตามอันดับจากมากไปน้อย คือ อันดับแรก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการอันดับที่สอง คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป อันดับที่สาม คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.47	2	0.74	1.84	.16
	ภายในกลุ่ม	44.09	110	0.40		
	รวม	45.56	112			
ด้านบริหารงาน งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	7.36	2	3.68	3.63*	.03
	ภายในกลุ่ม	111.58	110	1.01		
	รวม	118.93	112			
ด้านบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	8.74	2	4.38	3.91*	.02
	ภายในกลุ่ม	123.29	110	1.12		
	รวม	132.04	112			

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงานโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3.67	2	1.83	2.51	.09
	ภายในกลุ่ม	80.26	110	0.73		
	รวม	83.93	112			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	77.28	2	38.64	3.84*	.024
	ภายในกลุ่ม	1105.64	110	10.05		
	รวม	1182.92	112			

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวม รายด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงาน บุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ค่าเฉลี่ย	$\bar{X}$	ปฏิบัติงาน 1-5 ปี	ปฏิบัติงาน 6-10 ปี	ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป
		2.75	3.36	3.21
ปฏิบัติงาน 1-5 ปี	2.75	-	0.61*	0.46*
ปฏิบัติงาน 6-10 ปี	3.36	-	-	0.15
ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป	3.21	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 1-5 ปี กับ ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 6-10 ปี พบว่า ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 6-10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณ มากกว่า ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 1-5 ปี และครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 6-10 ปี กับ ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป พบว่า ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณ มากกว่า ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 6-10 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานบุคคล

ค่าเฉลี่ย	$\bar{X}$	ปฏิบัติงาน 1-5 ปี	ปฏิบัติงาน 6-10 ปี	ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป
		2.35	3.01	2.84
ปฏิบัติงาน 1-5 ปี	2.35	-	0.66*	0.50*
ปฏิบัติงาน 6-10 ปี	3.01	-	-	0.17
ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป	2.84	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดังนี้ ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 1-5 ปี กับครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 6-10 ปี พบว่า ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 6-10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคล มากกว่า ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 1-5 ปี และ ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 6-10 ปี กับ ครูและบุคลากร

มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป พบว่า ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคล มากกว่า ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 6-10 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวม

ค่าเฉลี่ย	$\bar{X}$	ปฏิบัติงาน 1-5 ปี	ปฏิบัติงาน 6-10 ปี	ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป
		2.35	3.01	2.84
ปฏิบัติงาน 1-5 ปี	2.35	-	1.95*	1.50*
ปฏิบัติงาน 6-10 ปี	3.01	-	-	0.45
ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป	2.84	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 1-5 ปี กับ ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 6-10 ปี พบว่า ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 6-10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยรวม มากกว่า ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 1-5 ปี และ ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 6-10 ปี กับ ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป พบว่า ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยรวม มากกว่า ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 6-10 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ การปฏิบัติงาน โดยประชากร คือ ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของครูและบุคลากร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 54 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับ 5 มากที่สุด ระดับ 4 มาก ระดับ 3 ปานกลาง ระดับ 2 น้อย และระดับ 1 น้อยที่สุด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .22-.81 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 113 ฉบับ ได้รับกลับคืน 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t -test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD (Least significant different) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งได้ผลสรุป ดังนี้

สรุปผล

จากการศึกษาค้นคว้าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สรุปผล การศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ระดับการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 การบริหารงานวิชาการ การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและ
บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
อยู่ในระดับมาก จำนวน 13 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงอันดับ ค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูและบุคลากรมี
ส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

1.2 การบริหารงานงบประมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของ
ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง
โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน
การดำเนินงานงบประมาณ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำแผนกลยุทธ์
ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลแผนกลยุทธ์
แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

1.3 การบริหารงานบุคคล พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครู
และบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง
โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมใน
การจัดทำภาระงาน สำหรับครูและบุคลากรของ โรงเรียน ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์
ภารกิจที่ต้องการกำลังคนกับภารกิจของโรงเรียน ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผล
การพัฒนาข้าราชการครู ตามความเหมาะสม อย่างต่อเนื่อง

1.4 การบริหารงานทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและ
บุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น รายข้อที่อยู่ใน
ระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ คือ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
โดยเรียงอันดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมใน

การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมกิจการนักเรียนของโรงเรียน ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนตามความถนัดและความสามารถอย่างหลากหลาย

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง

“อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง

“อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง

“อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญสำหรับการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษา การสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม แบบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้มีการร่วมแสดงความคิดเห็น ทำให้คนทำงานมีความภาคภูมิใจ โดยปกติแล้วนั้นการทำงานคนเดียวในองค์กรย่อมเกิดความสำเร็จได้ยาก จึงต้องอาศัยการร่วมแรงร่วมใจกันในองค์กร องค์กรจึงจะพัฒนาไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (ชร สุนทรายุทธ, 2551, หน้า 556) องค์กรที่มีประสิทธิผลนั้นจะต้องมาจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในองค์กร ทั้งในด้านโรงเรียน ผู้บริหาร ความสามารถในการดำเนินกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญมาก

เพราะความสำเร็จของทั้งภาครัฐและเอกชน มิได้อยู่กับความสามารถของผู้นำเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัย ความรู้ ความชำนาญ ความร่วมมือ จากทุกส่วนด้วย ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง (Hoy & Miskle, 1991, pp. 326-328) ผู้นำโรงเรียนได้มีการจัดการศึกษาในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายแม่บทที่สำคัญในการกำหนดให้โรงเรียนหรือสถานศึกษา ดำเนินการจัดระบบการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องกระจายอำนาจในสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารด้านบุคคล และการบริหารด้านทั่วไป ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่โดยตรง ในการนำเอานโยบาย ดังกล่าว ไปสู่การปฏิบัติ บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่ในงานทั้ง 4 ภารกิจของโรงเรียน สามารถทำงานสอดคล้องประสาน เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในลักษณะการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมจะเกิดเป็นแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า

1.1 การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดระบบการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” มีความเป็นระบบ จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด เป็นหัวใจสำคัญซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษา ทุกแห่ง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธีรา มุกดาเกษม (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนในอำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 การบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัทชรา ลาวัลย์ (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียน สังกัดเทศบาลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งหมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อผู้เรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านความรู้ และเจตคติ (จุฑามาส เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2547, หน้า 79)

1.2 การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรด้านการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ในการบริหารงานงบประมาณ อาจไม่ทั่วถึง จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบกับระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับ ของผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารงานงบประมาณนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบใน

การปฏิบัติหน้าที่ หากเกิดการผิดพลาดหรือละเลยจะต้องได้รับโทษ มีความรุนแรงค่อนข้างสูงกว่างานการบริหารในด้านอื่น ๆ ทำให้การดำเนินงานต้องเต็มไปด้วยความรอบคอบและระมัดระวังเป็นอย่างมาก จึงอาจส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรด้านการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริกัทร ศรีวิชัย (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารได้กระจายอำนาจการบริหารงานงบประมาณไปยังฝ่ายงานต่าง ๆ โดยการกระจายไปยังระดับหัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทำให้ครูไม่มีส่วนร่วมในด้านนี้เท่าที่ควร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญาดา วราแสง (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยงานงบประมาณเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงาน หากเกิดข้อผิดพลาด หรือละเลย จะต้องได้รับการลงโทษมากกว่าการบริหารด้านอื่น ๆ เพราะการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และใช้ความถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 39)

1.3 การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูและบุคลากรส่วนใหญ่ เป็นคนต่างถิ่น จึงทำให้ทุกปีมีปัญหาด้านบุคลากร ดังนั้นผู้บริหารจึงตระหนักและเห็นความสำคัญกับครูและบุคลากรทุก ๆ ฝ่าย เน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียน เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากร เน้นที่การมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริกัทร ศรีวิชัย (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคล ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครู ทั้งนี้เพราะในโรงเรียนมีครูเพียงพอและมีบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่รับผิดชอบงานแต่ละฝ่ายอยู่แล้ว ทำให้บุคลากรครูมีส่วนร่วมน้อยลง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธีรา มุกดาเกษม (2557)

ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนในอำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจมีสาเหตุเนื่องมาจาก การบริหารทั่วไปเป็นงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการ สารบรรณ งานทะเบียนรายงาน และงานสัมพันธ์ชุมชน และงานด้านการบริหารทั่วไปมีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบในหลากหลายด้านด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันดี สัตยาคม (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณิ หินแก้ว (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนตาพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า การบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารงานทั่วไป มีบทบาทหลักที่ใช้ในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการบริการด้านการศึกษาทุก ๆ รูปแบบ จึงเป็นงานที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเป็นเพราะในปัจจุบันนี้ มีการเริ่มให้ความสำคัญกับครูเพศหญิงเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเพศนั้น ไม่ได้เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ และตามในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2557 มาตรา 30 ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลมีความเสมอภาค ทั้งเพศหญิงและเพศชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญใจ เรืองฤทธิ์ (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราญ มุณี (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแกลง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ กล่อมเกลี้ยง (2559) พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารงานโรงเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวมและทุกรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการบริหารงานงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรที่มีอายุ มากกว่า มีทักษะ เจตคติที่เกิดจากวุฒิที่เพิ่มขึ้น จยสังสมเป็นประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริทิพย์ สิทธิศักดิ์ (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา:กรณีศึกษาเขตภาคใต้และเขตบางกอกใหญ่ พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอายุกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและบุคลากร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า มีแนวทางที่หลากหลาย ผ่านการฝึกฝน ฝึกประสบการณ์ที่ยาวนานกว่า มีทักษะในการตัดสินใจปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกฤษณ์ ปลัดเซ็น (2555) พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 กลุ่มจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริโชค นาคคิลก (2556) พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านแก้งวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างอยู่ในระดับต่ำ ยกเว้น ด้านงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า ย่อมมีทักษะกระบวนการการทำงาน การแก้ปัญหาที่มากกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารงานบุคคล ควรมีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. ด้านการบริหารงบประมาณ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในการวางแผนจัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินของโรงเรียน
3. ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรมีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีส่วนร่วมในการวางแผนระดมจัดหาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน
4. ด้านการบริหารงานวิชาการ เน้นการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในการจัดหาวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
4. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
5. ควรศึกษาด้านความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมกับแรงจูงใจในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553 ก). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3)*
พ.ศ.2553. เข้าถึงได้จาก <https://www.mwit.ac.th/person/01-https:Statutes/NationlEducation.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553 ข). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. เข้าถึงได้จาก <https://www.mwit.ac.th/person/01-https:Statutes/NationlEducation.pdf>
- กรรณิการ์ กล่อมเกลี้ยง. (2559). *การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารงาน โรงเรียนของครูอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกษราลักษณ์ วันดี. (2558). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลจอมพลเจ้าพระยา อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมโยธาธิการ และผังเมือง. (2549). *การจัดการความถี่*. กรุงเทพฯ: กรมโยธาธิการ และผังเมือง กระทรวงมหาดไทย.
- กำพล แสนบุญเรือง. (2542). *การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไกรประสิทธิ์ พันสอาด. (2555). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนในอำเภอลดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรินทร์ ถาวรสิน. (2550). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอย์ท์ จำกัด.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอย์ท์.
- จักรกฤษณ์ ปลัดเซ็น. (2555). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 กลุ่มจังหวัดจันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฑามาส เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2547). *ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระแห้ว*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงกมล เครือทรัพย์. (2559, 1 กุมภาพันธ์). ครูผู้ช่วยโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”. สัมภาษณ์
- ทรงพล ศรีคุ้ม. (2559, 28 มกราคม). ครู ค.ศ.1 โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”. สัมภาษณ์
- ฉัตรกร ไชยมงคล. (2558, 1 กุมภาพันธ์). ครู ค.ศ.1 โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”. สัมภาษณ์
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). *การบริหารเชิงปฏิรูป ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- นฤภัทร กุ่มเรือง. (2556). *ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). *ไนด์ย่อบริหาร*. เชียงใหม่: Orange Group Tactics Desing.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประภัสสร บุญจรัส. (2556). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ประกาศ ไก่แก้ว. (2551). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเมืองพัทยา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พาขวัญ พันธุ์ทองดี. (2556). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิทักษ์ จอมเมือง. (2541). ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพียงใจ เรืองฤทธิ์. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริการงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551. (2550, 24 กันยายน). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 70-71.
- ภัทชรา ลาวัลย์. (2554). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: มนตรี จำกัด.
- ภิญญาดา วราแสง. (2558). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณฑร เกษนอก. (2554). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- ไมตรี โหมดเครือ. (2547). *สภาพและปัญหาในการดำเนินการตามหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.*
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2551). *การสัมมนาเรื่อง ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน และการวิจัย สำหรับผู้บริหารระดับกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 2. ขอนแก่น: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. เอกสารอบรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง สำหรับผู้บริหาร หน้า 88-90.*
- บุษการธรรม โสภา. (2556). *การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองตราด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”. (2558). *ประวัติโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”. เข้าถึงได้จาก <http://www.banbung.ac.th>*
- วัลย์กร สารบุญ. (2555). *ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- วันดี สังโสม. (2556). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ศิริณี กุลฉะ. (2555). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ศิริโชค นาดติล. (2556). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านแก่งวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สมุทพร ชำนาญ. (2557). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 8(2), 31-44.*

- ศิริภัทร ศรีวิชัย. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิรินทิพย์ สิริศักดิ์. (2554). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา:
กรณีศึกษาเขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- สุวรรณณี หินแก้ว. (2558). การมีส่วนร่วมในการบริหารของครูและบุคลากรทางการศึกษาใน
โรงเรียนตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- สุธีรา มุกดาเกษม. (2557). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนในอำเภอนิคมน้ำจืด สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2544). สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วม
ในการบริหารงานของบ้านและโรงเรียน. กรุงเทพฯ: พริกหวาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำราญ มุณี. (2554). การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของครูผู้สอนในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแกลง จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- สมเดช ภูศรี. (2541). พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกในสถานการณ์ขัดแย้งเกี่ยวกับการ
การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา
จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- เสาวคนธ์ กุหลาบเพชร. (2552). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอกพัฒน์ เอกวงษา. (2552). การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มอารยธรรมบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรทัย พิมพ์โคตร. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำนาจ ทองโปร่ง. (2553). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Aronstein. (1984). A ladder of citizen participation. *Journal of American Institute of Planner*, 35(4), 219-224.
- Berkley, G. E. (1975). *The craft of public administration*. Boston: Allyn and Bacon.
- Braddy, D. A. (1991). The relationship between principal leadership style and teacher participation in decision-making (empowerment). *Dissertation Abstracts International*, 53(1), 27-A.
- Cronbach, L. F. (1990). *Essential of psychological testin* (5th ed.). New York: Haper Collins.
- Cobelli, J. F. (1989). Adiministartive decision-makeing styles in higher education. *Dissertation Abstracts International*, 50(5), 1226-A.
- Fowler, M. B. (1986). The relationship between teacher's perceived participation in educational decision-making and tercher's morale in selected elementary school intergeted southeastern states. *Dissertation Abstracts Internatinal*, 46(1), 3204
- Goin. R. E. (1992). Teacher and principal involvement in managing sitc-based elementary school improvements. *Dissertation Abstracts Internation*, 52(11), 378.
- Janet, P. K., & Elainc, C. A. (1986). *Human relatios in school administration*. New York: Appleton-Century-Crofts.
- Helberg, S. L. (1995). A Study of teacher shared decision-making staff. *Dissertation Adstracts International*, 55(09), 12-15.

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). *Education administration; Theory, research, and practice* (4th ed.). New York: McGraw-Hill.

Nadocie, C. A. (1993). A Study of the relation between participation in decision-making and school culture and perception of Job satisfaction among teacher. *Dissertation Abstracts International*, 54(06), 2.

Best, J. W., & Khan, R. L. (1993). *Research in education*. Boston: Allyn and Bacon.

Letteri, R. (1990, June). A critical theory of participatory management system. *Dissertation Abstracts International*, 51(12), 4292-A

Schuler, R. S. & Vandra, H. L. (1987). *Personal and Human Resource Management*. New York: West.

Siebert, L. & Ballard, L. (1992). *Making a good layout*. Cincinnati, Ohio: North Light Books.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ ๖๒๑๘.๘/ ว.๐๔๑๔

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข อ.เมือง

จ. ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงการวิจัย

๒. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้
 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนาม
 ต่อไปนี้

นางสาวอังคณา คำสุวรรณ รหัส ๕๘๕๒๐๕๓๖

งานนิพนธ์ เรื่อง: ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียนของครูและบุคลากร
 โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” ตั้งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต ๑๘
 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
 ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว
 เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
 ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐-๓๘๓๔-๕๘๑

(สำเนา)

ที่ ศธ ๖๒๑๘.๘/ ว.๐๔๑๒

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข อ.เมือง

จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศักยภาพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวอังคณา คำสุวรรณ รหัส ๕๕๕๒๐๕๓๖

งานนิพนธ์ เรื่อง: ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐-๓๘๓๔-๕๘๑

(สำเนา)

ที่ ศธ ๖๒๑๘.๘/ ว.๐๔๑๓

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข อ.เมือง

จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศักยภาพ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้
นิตยระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวอังคณา คำสุวรรณ รหัส ๕๘๕๒๐๕๓๖

งานนิพนธ์ เรื่อง: ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร
โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๘
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐-๓๘๓๔-๕๘๑

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร

โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป

2. ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบข้อคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง โดยไม่เว้นข้อใดข้อหนึ่งไว้ เพื่อประโยชน์ต่อการวิจัยต่อไป

3. ข้อมูลในแบบสอบถามนี้เป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อเสีหายแก่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใดทั้งสิ้น

4. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของครูและบุคลากร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 17 ข้อ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 14 ข้อ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 11 ข้อ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 12 ข้อ โดยมีเกณฑ์การใช้ค่าน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” ทุกท่านซึ่งได้เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวอังคณา คำสุวรรณ)

นิติติปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์
ต่อการวิจัย

1. เพศ เพศชาย เพศหญิง
2. อายุ อายุ 20-30 ปี
 อายุ 31-40 ปี
 อายุ 41ปีขึ้นไป
3. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน
 ปฏิบัติงาน 1-5 ปี
 ปฏิบัติงาน 6-10 ปี
 ปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง
“อุตสาหกรรมนุเคราะห์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

โปรดพิจารณาว่าท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตรงกับระดับ
การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการบริหารงานวิชาการ						
1.	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
2.	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการวัดผลประเมินผล					
4.	ท่านมีส่วนร่วมในการในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
5.	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
6.	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ					
7.	ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน					
8.	ท่านมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
9.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
10.	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน					
11.	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้					
12.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบนิเทศในสถานศึกษา					
13.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหาวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ในสถานศึกษา					
14.	ท่านมีส่วนร่วมในการเร่งรัดคุณภาพและมาตรฐานวิชาการของโรงเรียน					
15.	ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และสนับสนุนวิชาการแก่ชุมชน					
16.	ท่านมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพใน					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการบริหารงานงบประมาณ						
	งานวิชาการ					
17.	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินงานด้านวิชาการ					
18.	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการบริหารงบประมาณโรงเรียน					
19.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานงบประมาณ					
20.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการเงินของโรงเรียน					
21.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบการขี้มเงิน การเบิกจ่าย การควบคุมการใช้วัสดุ					
22.	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง เมื่อโรงเรียนได้รับงบประมาณ					
23.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำแผนกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ					
24.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน ตรวจสอบ ประเมินผลงบประมาณ					
25.	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน					
26.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนระดมทรัพยากรทางการศึกษา					
27.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารการเงินให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กระทรวงการคลังกำหนด					
28.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบัน					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินของโรงเรียน					
30.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควบคุม บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุโรงเรียน					
31.	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินงานด้านงบประมาณ					
ด้านการบริหารงานบุคคล						
32.	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ภารกิจที่ ต้องการกำลังคนกับภารกิจของโรงเรียน					
33.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำภาระงาน สำหรับครูและบุคลากรของโรงเรียน					
34.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการสรรหา เพื่อบรรจุเข้ารับตำแหน่งข้าราชการครูในโรงเรียน					
35.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว					
36.	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาข้าราชการครู ตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง					
37.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา					
38.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน					
39.	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ข้าราชการครู					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	และบุคลากรทางการศึกษา					
40.	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านความผิดพลาดวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
41.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนตรวจสอบการหย่อนความสามารถ บกพร่องในหน้าที่ราชการ และประพฤตินั้นไม่เหมาะสมของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา					
42.	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินงานด้านบุคคล					
ด้านการบริหารงานทั่วไป						
43.	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย					
44.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำระบบโครงสร้างของโรงเรียน					
45.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จัดระบบบริหาร โครงสร้างภารกิจ การดำเนินงาน เป้าหมาย ปริมาณ คุณภาพการศึกษา					
46.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน					
47.	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการวางแผนบริหารจัดการอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน					
48.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนตามความถนัดและความสามารถอย่างหลากหลาย					

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
49.	ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามระบบอย่างหลากหลาย					
50.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมกิจการนักเรียนของโรงเรียน					
51.	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินการควบคุมภายในตามมาตรการที่กำหนด					
52.	ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา					
53.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำวารสารโรงเรียน					
54.	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินดำเนินงานด้านทั่วไป					

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
นางสาวอังคณา คำสุวรรณ

ภาคผนวก ค

คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตารางที่ 20 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่อง การมีส่วนร่วม
ในการบริหาร โรงเรียนของครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์”
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	.53	21.	.51	41.	.61
2.	.72	22.	.62	42.	.55
3.	.74	23.	.60	43.	.66
4.	.44	24.	.81	44.	.72
5.	.65	25.	.69	45.	.69
6.	.75	26.	.67	46.	.57
7.	.71	27.	.64	47.	.30
8.	.63	28.	.57	48.	.57
9.	.36	29.	.73	49.	.37
10.	.80	30.	.74	50.	.59
11.	.79	31.	.74	51.	.77
12.	.27	32.	.73	52.	.36
13.	.58	33.	.65	53.	.36
14.	.81	34.	.63	54.	.54
15.	.81	35.	.79		
16.	.22	36.	.56		
17.	.64	37.	.66		
18.	.55	38.	.47		
19.	.59	39.	.57		
20.	.78	40.	.61		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม = .97